

UCHWAŁA Nr 150 RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1970 r.

w sprawie wprowadzenia systemu prognoz jako podstawy do opracowywania planów 5-letnich i planów perspektywicznych.

W celu udoskonalenia istniejącego systemu planowania średnio- i długookresowego oraz w celu stworzenia przesłanek do ustalania w planach gospodarczych najbardziej prawidłowych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego kraju — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy uchwały dotyczą prognoz średnio- i długookresowych, obejmujących okresy od kilku do kilkudziesięciu lat, opracowywanych w szczególności dla potrzeb planowania gospodarczego. Uchwała nie dotyczy prognoz krótkookresowych, prognoz przewidywanego wykonania planu na określony okres kalendarzowy oraz prognoz przebiegu niektórych zjawisk koniunkturalnych o krótkich cyklach. Ilekroć w niniejszej uchwale użyto określenia „prognozy”, rozumie się przez to prognozy średnio- i długookresowe.

2. Studia prognostyczne polegają na:

- 1) badaniu najbardziej prawdopodobnego przebiegu przyszłych zjawisk społecznych, politycznych, gospodarczych, kulturowych i naukowo-technicznych, determinowanych przez czynniki zewnętrzne lub wewnętrzne,
- 2) określaniu najbardziej pożądanego przebiegu i kształtu przyszłych zjawisk, o których mowa w pkt 1.

3. Prognozy powinny stanowić integralną część systemu planowania i powinny być wykorzystywane przy opracowywaniu planów gospodarczych. W szczególności studia i opracowania prognostyczne powinny stanowić podstawę do opracowywania i określania w planach gospodarczych:

- 1) celów — z punktu widzenia społeczno-gospodarczego i politycznego,
- 2) możliwości, warunków i środków realizacji tych celów oraz powinny umożliwiać dokonywanie wyboru alternatywnych rozwiązań.

§ 2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki, Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) podejmą i zorganizują prace prognostyczne, obejmujące najważniejsze dziedziny dla przyszłego rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju i poszczególnych województw (regionów).

§ 3. 1. Studia prognostyczne powinny być prowadzone w sposób ciągły i w miarę zachodzących zmian oraz powstawania nowych zjawisk lub tendencji poszczególne prognozy lub ich części powinny być aktualizowane. Aktualizacja prognoz powinna być dokonywana w miarę potrzeby co 3—5 lat, w zależności od specyfiki zagadnienia, z odpowiednim wydłużaniem horyzontu czasowego.

2. Okres, na który są opracowane prognozy, zależy od specyfiki przedmiotu, dla którego dana prognoza jest opracowywana.

3. Prace nad poszczególnymi prognozami powinny zamykać się w takich etapach, aby można je było wykorzystać jako materiał wyjściowy przy opracowywaniu planów 5-letnich i perspektywicznych.

§ 4. Ustala się sześć podstawowych grup prognoz. Organizowanie prac prognostycznych w poszczególnych grupach należy:

- 1) w grupie I, obejmującej prognozy demograficzne, dotyczące rozwoju liczby i struktury ludności według podstawowych cech demograficznych i społeczno-ekonomicznych — do Głównego Urzędu Statystycznego przy udziale Polskiej Akademii Nauk i Komisji Planowania przy Radzie Ministrów;
- 2) w grupie II, obejmującej prognozy w zakresie nauki i techniki, dotyczące przyszłego rozwoju nauki i techniki, dla podstawowych jej dziedzin i problemów, z określeniem znaczenia przyszłych odkryć naukowych i ich adaptacji dla życia społecznego i gospodarczego kraju — do Komitetu Nauki i Techniki, przy współudziale Polskiej Akademii Nauk i właściwych ministerstw;
- 3) w grupie III, obejmującej prognozy społeczne, dotyczące kształtu i wzorców przyszłego społeczeństwa socjalistycznego, w tym zwłaszcza stratyfikacji społecznej, różnic w warunkach bytowych i kulturowych, wzorców konsumpcyjnych, stosunków pracy, wypoczynku, poziomu wykształcenia, kierunków zainteresowań kulturalnych, ewolucji stanu zdrowia i ochrony zdrowia ludności i innych — do Polskiej Akademii Nauk, we współpracy z właściwymi ministerstwami i urzędami centralnymi;
- 4) w grupie IV, obejmującej prognozy rozwoju ekonomicznego, dotyczące kształtowania się podstawowych dziedzin i czynników rozwoju ekonomicznego w dalszej przyszłości, przede wszystkim w zakresie ogólnego tempa rozwoju i podstawowych zmian strukturalnych gospodarki narodowej, kształtowania się zasobów siły roboczej, kwalifikacji zawodowych, potrzeb społecznych itp., które powinny być sporządzane dla kraju na tle tego rodzaju prognoz dla dużych układów polityczno-gospodarczych świata — do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, przy udziale Polskiej Akademii Nauk i Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) w grupie V, obejmującej prognozy techniczno-gospodarcze, dotyczące:
  - a) poszczególnych działów i gałęzi gospodarki narodowej, branż, grup wyrobów,
  - b) wybranych kompleksowych problemów ekonomicznych, jak np. popytu konsumpcyjnego, rozwoju handlu zagranicznego, cen i popytu na rynkach zagranicznych, stosowania elektronicznej techniki obliczeniowej w gospodarce, nowych technologii i innych — do właściwych ministerstw i urzędów centralnych;
- 6) w grupie VI, obejmującej prognozy przestrzenne, dotyczące:
  - a) rozmieszczenia elementów gospodarki narodowej w skali kraju, województw (regionów) oraz jednostek osadniczych,
  - b) pożądaných przedsięwzięć społeczno-gospodarczych w układach przestrzennych,
  - c) specjalizacji gospodarczej jednostek osadniczych i terenów oraz ochrony środowiska geograficznego — do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Polskiej Akademii Nauk, właściwych ministerstw i urzędów centralnych oraz prezydentów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 5. 1. Opracowywanie prognoz:

- 1) ogólnych koncepcji rozwoju gospodarczego kraju należy do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,
- 2) ogólnych koncepcji rozwoju nauki i techniki należy do Komitetu Nauki i Techniki.

2. Tryb, metody, formy, zakres oraz etapy opracowań prognoz ustalają:

- 1) w zakresie rozwoju gospodarczego kraju — Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,
- 2) w zakresie rozwoju nauki i techniki — Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki.

§ 6. Prezes Rady Ministrów, na wniosek Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, zgłoszony w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk, powoła Główną Komisję Prognozowania oraz określi zakres jej działania.

§ 7. 1. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) oraz prezydii wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów mogą powoływać resortowe oraz wojewódzkie komisje do spraw badań i studiów prognostycznych albo powierzać zadania w tym zakresie już istniejącym komisjom o zbliżonym zakresie działania.

2. Do obowiązków komisji resortowych oraz komisji wojewódzkich należy koordynowanie prac prognostycznych oraz opiniowanie opracowanych prognoz.

3. Skład komisji, o których mowa w ust. 1, powinien zapewnić odpowiednio szeroką reprezentację przedstawicieli właściwych dziedzin nauki i administracji gospodarczej różnych szczebli.

§ 8. 1. Podjęte w poszczególnych dziedzinach prace prognostyczne powinny między innymi w pierwszej kolejności umożliwić Komisji Planowania przy Radzie Ministrów opracowanie:

- 1) założeń do wytycznych do planu 5-letniego na lata 1976—1980,
- 2) zarysu perspektywicznego planu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju do 1990 r.

2. Prace prognostyczne, które miałyby być wykorzystane do opracowań wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, powinny być zakończone w pierwszej połowie 1972 r.

§ 9. 1. Na podstawie wyników prac prognostycznych, opracowanych według zasad określonych zgodnie z przepisami § 5 ust. 2, Komisja Planowania przy Radzie Ministrów opracuje zarys perspektywicznego planu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju do 1990 r. i przedłoży go Radzie Ministrów w terminie do dnia 30 listopada 1972 r.

2. Zarys perspektywicznego planu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju powinien mieć charakter studium, określającego cele rozwojowe podstawowych dziedzin gospodarki narodowej oraz środki niezbędne do ich realizacji, a w szczególności:

- 1) kierunki i stopień zaspokajania materialnych i kulturalnych potrzeb ludności,
- 2) kierunki rozwoju produkcji materialnej w dziedzinach szczególnie ważnych z punktu widzenia postępu technicznego oraz charakteryzujących się długimi cyklami realizacji,
- 3) kierunki polityki przestrzennej.

3. Zarys perspektywicznego planu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju powinien być opracowany w dwóch przekrojach:

- 1) jako działowo-problemowy plan rozwoju społeczno-ekonomicznego,
- 2) jako perspektywiczny plan przestrzennego zagospodarowania kraju.

4. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów, przy współpracy Komitetu Nauki i Techniki, Polskiej Akademii Nauk, ministerstw i urzędów centralnych oraz prezydentów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wy-

łączonych z województw), określi preferowane kierunki i węzłowe problemy rozwoju społeczno-ekonomicznego na 10—20 lat i przedłoży je Radzie Ministrów do zatwierdzenia wraz z odpowiednimi projektami uchwał w terminie do dnia 30 listopada 1972 r.

§ 10. Zarys perspektywicznego planu rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju, o którym mowa w § 9, zostanie wykorzystany między innymi do:

- 1) opracowania założeń do planu 5-letniego na lata 1976—1980 dla całego kraju i w układzie przestrzennym,
- 2) innych opracowań planistycznych, zwłaszcza programowania przedsięwzięć inwestycyjnych na dużą skalę i o długim cyklu realizacji.

§ 11. Upoważnia się Ministra Finansów do przyznania z rezerwy budżetowej 1971 r. niezbędnych środków na realizację prac prognostycznych, prowadzonych zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały. Środki finansowe niezbędne na lata następne powinny być uwzględniane w corocznych projektach budżetów zainteresowanych ministerstw i prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 12. 1. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki, Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk, Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz ministrowie nadzorujący szkoły wyższe i instytuty naukowo-badawcze zapewnią czynny udział pracowników nauki w pracach prognostycznych prowadzonych przez inne jednostki organizacyjne.

2. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego zaleci wyższym uczelniom, w szczególności o kierunkach ekonomicznych i technicznych, włączenie do programów nauczania

problematyki, metodyki i techniki prognozowania oraz popularyzowanie dorobku poszczególnych katedr (instytutów) w tej dziedzinie, a także podejmowanie prac naukowych (doktorskich, habilitacyjnych), jak również studiów podyplomowych na niektórych wyższych uczelniach.

3. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki, ministrowie oraz kierownicy urzędów centralnych zapewnią dostosowanie planów pracy służb informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej i innych do potrzeb prognozowania oraz zapewnią systematyczny dopływ informacji opracowywanym prognozy.

4. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki organizuje ośrodek naukowo-badawczy do prowadzenia prac nad naukowymi podstawami prognozowania, w szczególności w dziedzinie nauki i techniki, upowszechniania osiągnięć i doświadczeń oraz dokształcania kadr w zakresie metod i technik prognozowania.

§ 13. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym stosowanie przepisów zawartych w niniejszej uchwale.

§ 14. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 360 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 1966 r. o trybie prac nad planem perspektywicznym rozwoju gospodarki narodowej w latach 1966—1985 oraz
- 2) uchwała nr 225 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1964 r. w sprawie organizacyjno-technicznej rekonstrukcji branż i gałęzi gospodarki uspołecznionej oraz regionów (Monitor Polski Nr 55, poz. 261).

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz